

[Undervisningsministeren.]

Aar i økonomisk Henseende; efter Syvaarskrigen, Norges Adskillelse fra Danmark, Statsbankerotten — gennemførte Reformen efter Anvisning fra Datidens oplyste Enevældes Mænd, Reventlow'erne og Colbjørnsen'erne o. s. v.

Over for den ærede sidste Taler maa jeg gøre opmærksom paa, at naar han anfører Formaalet efter Loven af 1814, saa er det udtrykt med Datidens Ord; men efter enhver aandfuld Forstaaelse af Historie maa man omruste til Nutidens Sprog. Den Formaaalsparagraf var jo Oplysningstidens, Reventlow-Tidens, den store franske Revolutions, Rousseaus og Voltaires Tidsalders Opfattelse. Det var i Virkeligheden den, der gik igen i Skoleanordningen af 1814. Man tænkte aldeles ikke paa at vige tilbage for denne store Reform af økonomiske Grunde, og saa behøver vi sikkert heller ikke at gøre det nu, det vil snarere hævne sig, hvis vi gør det.

Jeg skal sluttelig svare det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen med at henvise til, hvad „Folkeskolen“, Organet for Danmarks Lærerforening, skriver i sit sidste Nummer netop om dette — jeg tror, det dør er sagt saa rigtigt, som det overhovedet kan siges:

„Hovedlinierne i Forslaget kan vi give vor fulde Tilslutning, og vi er overbeviste om, at Forslagets Gennemførelse vil betyde en Højnelse og Udvikling af vor Skole, og det vil igen sige en Højnelse og Udvikling af vort Folk. Der vil sikkert blive sagt, at en saadan Reform har vi ikke Raad til at gennemføre i Tider som disse. Vi vil dertil sige: Har vi Raad til at lade være? Er der nogen, der tør benægte, at den danske Folkeskole har sin Andel i, at det danske Landbrug og den danske Industri indtager saa høj en Standard; som Tilfældet er?“ — det var ogsaa det, det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen sagde i Gaar — „Nu trænger vi til en Reform, for at Skolen stadig kan være paa Højde med Tiden. Lad os derfor faa den.“

Det er, hvad Hovedorganet for Danmarks Lærerforening, sikkert med hele den danske Lærerstand bag sig, siger.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager rippede atter op i det, der for ham er det mørke Punkt i Tilværelsen, nemlig Tilsynsloven, og sagde, at den havde ikke vundet den Tilslutning, som vi havde forudsagt. Loven er ikke ført ud i Livet endnu. Den føres først ud i Livet den 1. April nu i Foraaet, og den føres først helt igennem den 1. April 1935. Vi kan vente med at tale

om Tingene, til vi har set, hvorledes Tilslutningen til den og Stemningen for den bliver, naar den er ført ud i Livet.

Det ærede Medlem talte om, at der i Bemærkningerne stod, at Børn, der skal flytte, maa ikke henvises til private Skoler. Det staar der ikke et Muk om. Det ærede Medlem maa læse om igen, han har læst fuldkommen forkert. Hvis der er en Privatskole, der har en lignende udvidet Undervisningstid som den offentlige Skole, de flytter fra, kan de saa udmærket efter Loven og Bemærkningerne optages i den.

Det ærede Medlem henviste til den grundtvigske Friskole i Holstebro. Han synes for en Gangs Skyld næsten at være blevet Grundtvigianer. Det er ejendommeligt, at efter at jeg har forladt den egentlige grundtvigske Opfattelse, dukker det ærede Medlem Hr. Vesterager pludselig op og hylder Grundtvigianismen — det er ganske interessant — og taler for de grundtvigske Friskoler. Men de kan ikke, og heller ikke andre private Skoler, lide det mindste Men ved dette Lovforslags Gennemførelse.

Men saa kom Slutningen af det ærede Medlems Tale — det ærede Medlems Tale havde ligesom den af det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen nævnte Prædiken, som Monrad havde paatalt, to Dele, en første og en sidste Halvdel. I den første mærkede jeg egentlig paa visse Punkter en vis Tilbøjelighed til at optage en saglig Forhandling om vigtige Punkter i dette Lovforslag, og jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem dør er i Overensstemmelse i hvert Fald med adskillige Medlemmer inden for sin Gruppe — jeg har god Grund til at tro, at adskillige inden for Det konservative Folkeparti meget gerne ønsker at optage en Forhandling om flere af disse Hovedpunkter i det forelagte Lovforslag. Men saa kom sidste Halvdel, og dør var det lige saa lidt som hos den Monradske Præst, det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen omtalte, Aanden, der talte, og endnu mindre en hellig Aand, i hvert Fald kun i Gaaseøjne. Ja, der er ikke noget blasfemisk dør, jeg nævner netop Sagen i Tilknytning til det ærede Medlems Monrad-Anekdote, som kan være ganske lærerig. Nej, var der noget i den, saa var det et krampagtigt Forsøg paa paa et Grundlag, der aldeles ikke tilsteder det, at rejse noget, som man i visse Kredse i denne Tid kalder en Kirke- og Skolekamp, et krampagtigt Forsøg.

Det ærede Medlem nævnte, at Kirken og Skolen havde et vist Fællesskab, burde samarbejde. Det Lovforslag, som her foreligger, bevarer, som det ærede Medlem Hr.